

Egensinnig uppstickare i managementträsket

Erbjöd mig att recensera Christer Hermanssons bok *Det är jag som är chefen. Om det subjektiva chefskapet* (BTJ Förlag 2011). Dels eftersom jag alltid haft problem med den föreskrivna chefsrollen, antingen jag själv har förväntats finna mig i den eller när andra uppfyllt den mer eller mindre bra. Men också därför att jag har problem med Christer Hermansson, mannen som gett bibliotekarietjänsten ett ansikte genom att påtala dess brist på läderbyxor och dess svek mot den goda skönlitteraturen.

Ska jag välja bland fenomen som ibland retar mig i biblioteksvärden så föredrar jag dock Hermanssons många gånger arroganta sätt att hävda sig och den verksamhet som bedrivs i Strängnäs framför Dieselverkstadens sätt att beskriva sig som kontrast till en niddbild av andra bibliotek. Helt enkelt därför att Hermansson står för en syn på bibliotekets uppdrag och existensberättigande som jag delar, medan Dieselverkstads "marknadsanpassning" undergräver bibliotekens trovärdighet.

Hoppades att Hermansson formulerat allt detta som jag grubblat på då det gäller chefandet. Visst är boken både tänkvärd, rolig och givande och jag håller med om att någon liknande egensinnig bok inte finns i managementlitteraturen. Hermansson kritik av hela den marknaden instämmer jag helt i efter att ha utsatts för dess ytliga och ibland även förnedrande produkter under trettio år.

Men, som den litterärt oskolade person jag är, blir jag inte klok på vad som är allvar och vad som ska vara roligt i Hermanssons författande. Ingen som jag frågat har heller begripit det. I boken framgår att Hermansson själv är medveten om att folk inte alltid fattar om han är allvarlig eller försöker skämta. Bara att konstatera, att det är synd att författaren inte vågat lita på sin förmåga, att skriva en helt igenom seriös bok, utan fastnat i en svårtolkad jargong.

Begreppet det subjektiva chefskapet kan tolkas som att det handlar om godtycke. Då är det bättre att tala om det personliga, ett begrepp som Hermansson ibland använder synonymt med det subjektiva. Det vill säga inte det chefskap som präglas av att alla stöps i samma form genom alla dessa chefsutvecklingsprodukter med berg av floskler och nygamla teorier, utan ett chefskap som bygger på att man är sig själv. Det vill säga inte följer givna mallar, utan på ett kreativt och många gånger improviserat och omprövande sätt försöker utveckla verksamheten tillsammans med medarbetarna. Detta är min beskrivning, som jag tror Hermansson skriver under på.

Hermansson ägnar ett kort kapitel åt uppvigling. "Bryt linjen! Bejaka din frihet", uppmanar han och det är nog det av alla uppfordrande tillrop i boken som jag sympatiserar mest med.

Det har blivit så tyst på biblioteken och andra arbetsplatser. Att det inte är hälsan som tiger still det har ju visat sig i undersökningar vid flera av våra största bibliotek. Det finns i dag en enorm brist på civilturage på alla nivåer. Man vågar inte protestera då man anser något vara helt, fel utan filosofin är nu, att det är bara att gilla läget och detta gäller på alla nivåer i hierarkierna. Vart det leder kan man läsa om i Barbara Ehrenreichs skrämmande bok "*Gilla läget. Hur allt gick åt helvete med positivt tänkande*".

Till största delen handlar Hermanssons bok om det vardagliga, mer interna chefskapet, hur man får det att funka på arbetsplatsen, får alla att jobba på åt rätt håll. Här serverar han en massa mer eller mindre sunt förnuft och självklarheter på sitt egensinniga sätt, vilket gör det stimulerande och provocerande att läsa. Vad menar han egentligen? Uppfattar på något sätt att Hermansson står för ett mer manligt ledarskap. Men att diskutera eventuella skillnader mellan manligt och kvinnligt ledarskap och överhuvudtaget se bibliotek som arbetsplats ur ett genusperspektiv är ett kapitel för sig, som jag hoppas någon skriver.

Boken blir för mig mest en utgångspunkt för mina egna tankar om chefskap, som jag ska formulera en annan gång, och det är väl så en stimulerande bok ska fungera?

Ingrid Atlestam